

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Херсонського державного
університету

Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Освітня програма Соціальна робота
Спеціальність 231 Соціальна робота
Галузь знань 23 Соціальна робота
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Факультет психології, історії та соціології
Кафедра філософії, соціології та соціальної роботи
Курс II-IV

ПОГОДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково-
педагогічної роботи

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

« 13 » вересня 2024 р.

Івано-Франківськ - 2024

Програму розроблено:

1. Швець Т.М., гарант ОПП «Соціальна робота, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філософії, соціології та соціальної роботи
(прізвище, ім'я, по-батькові, посада, вчене звання викладача)

1. _____
(прізвище, ім'я, по-батькові, посада, вчене звання викладача)

Програму розроблено на основі Освітньо-професійної програми «Соціальна робота» (затвердженої рішенням вченої ради ХДУ від 29.01.2024 та наказом від 03.04.2024 №190-Д)
(освітньої програми, коли і ким затверджена)

В.о. декана факультету Ірина ШАПОШНИКОВА

Затверджено на засіданні кафедри філософії, соціології та соціальної роботи

Протокол № 9 від « 03 » червня 2024 р.

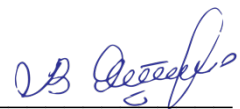
Завідувач кафедри Сергій КОСТЮЧКОВ

Схвалено науково-методичною радою факультету

Протокол № 10 від « 17 » червня 2024 р.

Голова ради Наталія ТАВРОВЕЦЬКА

Програма чинна до 2027 року

Керівниця навчального відділу Вікторія ЯЦЕНКО

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА

Зміст наскрізної програми практичної підготовки:

Вступ

Практична підготовка здобувачів, які навчаються у Херсонському державному університеті, здійснюється шляхом проходження ними практики в закладах освіти, на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними закладами договорами або у його структурних підрозділах, що забезпечують практичну підготовку.

Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням академічної доброчесності учасників освітнього процесу Херсонського державного університету.

Організація і проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Херсонського державного університету регламентується такими документами:

1. Закон України «Про вищу освіту».
2. Закон України «Про освіту».
3. Кодекс законів про працю України.
4. Положення про проведення практики здобувачів вищих навчальних закладів України, затверджене наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93.
5. Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669.
6. Стандарти вищої освіти відповідних спеціальностей.
7. Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті від 02.09.2020 № 789-Д.
8. Положення про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти у Херсонському державному університеті від 17.11.2023 № 521-Д.
9. Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Херсонського державного університету від 26.06.2020 № 592-Д.
10. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Херсонського державного університету від 06.04.2021 р. №419-Д.
11. Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті від 07.09.2020 № 803-Д.
12. Порядок надання індивідуального графіка навчання, індивідуального терміну проходження практики та складання заліково-екзаменаційної сесії у Херсонському державному університеті від 04.12.2019 № 1023 – Д.
13. Порядок оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті від 07.09.2020 № 802-Д.

14. ОПП «Соціальна робота», 2023 рік (зі змінами 2024 року).

15. Навчальний план та робочий навчальний план на 2024-2025 навчальний рік (затверджені рішенням вченої ради ХДУ, протокол від 29.06.2024 №11).

1. Мета і завдання практичної підготовки

Метою практичної підготовки є комплексне засвоєння здобувачами всіх видів професійної діяльності за обраною спеціальністю, оволодіння сучасними методами, формами організації і знаряддями праці у галузі майбутньої професії, формування на базі одержаних в університеті знань, професійних умінь і навичок, необхідних для прийняття самостійних рішень у конкретних суспільно-економічних умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання, вести наукові дослідження та творчо застосовувати отримані знання у практичній діяльності, використання набутих професійних знань на користь суспільства.

Специфіка підготовки бакалаврів з соціальної роботи вимагає особливої ґрунтовної практичної підготовки.

Мета практичної підготовки здобувачів ОПП «Соціальна робота» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти полягає в професійній практичній підготовці майбутніх фахівців з соціальної роботи: формування стійкого фахового зацікавлення до обраної спеціальності; ознайомлення зі специфікою й змістом соціальної та соціально-педагогічної діяльності в освітніх, соціальних, культурно-дозвілєвих закладах; сприяння опануванню здобувачами освіти різноманітними видами діяльності; формування вмінь застосовувати теоретичні знання на практиці; використовування соціальних та соціально-педагогічних прийомів, форм і методів при виконанні різних фахових ролей.

Завдання практичної підготовки майбутніх бакалаврів з соціальної роботи:

- адаптувати здобувачів освіти до реальних умов майбутнього фаху;
- ознайомити із специфікою та основними напрямками роботи державних і недержавних організацій, що надають соціальну та соціально-педагогічну допомогу населенню;
- сприяти застосуванню у практичній площині теоретичних знань;
- формувати й розвивати професійні особистісні якості;
- сприяти освоєнню здобувачами сучасних технологій соціальної та соціально-педагогічної діяльності;
- розвивати теоретичні основи науково-дослідницької роботи;
- діагностувати фахову придатність здобувача до соціальної та соціально-педагогічної роботи;
- формувати у майбутніх фахівців навичок професійної рефлексії.

Практична підготовка здобувачів спрямована на оволодіння загальних і спеціальних (фахових) компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Очікувані компетентності та ПРН

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ІК,ЗК	ФК (СК)	ПРН
ОК 34	Навчальна	ІК, ЗК06, ЗК09	ФК01, ФК05, ФК06, ФК11, ФК15	ПРН 03. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід. ПРН 12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності, в тому числі на етапі раннього втручання. ПРН 13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів. ПРН 15. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу. ПРН 17. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин. ПРН 21. Здатність виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання, в тому числі на етапі раннього втручання та здатність до забезпечення професійної саморегуляції та здоров'язбереження.
ОК 35	Виробнича	ІК, ЗК06, ЗК09	ФК01, ФК05, ФК06, ФК11, ФК15	ПРН 03. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід. ПРН 12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності, в тому числі на етапі раннього втручання. ПРН 13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів. ПРН 17. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин. ПРН 21. Здатність виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання, в тому числі на етапі раннього втручання та здатність до забезпечення професійної саморегуляції та здоров'язбереження.
ОК 36	Переддипломна	ІК, ЗК03, ЗК04, ЗК06, ЗК07, ЗК09, ЗК10, ЗК11	ФК03, ФК04, ФК08, ФК10, ФК13, ФК16, ФК18	ПРН 01. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами. ПРН 02. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань, дотримуватися принципів академічної доброчесності під час проведення наукових досліджень із соціальної проблематики. ПРН 04. Формулювати власні обґрунтовані

				судження на основі аналізу соціальної проблеми. ПРН 05. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки. ПРН 08. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях. ПРН 09. Використовувати відповідні наукові дослідження, дотримуючись норм академічної доброчесності, та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги. ПРН 14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога, приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки. ПРН 19. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей. ПРН 20. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки. ПРН 22. Здійснювати самостійне визначення й аналіз закономірностей історико-культурних явищ та суспільних процесів в Україні в контексті європейського та світового простору.
--	--	--	--	--

2. Структура практичної підготовки та опис практик

Структура практичної підготовки

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма Контролю	Опис, мета
ОК 34	Навчальна практика	6	Захист /диф. залік	знайомство здобувачів освіти зі специфікою майбутньої спеціальності й закріплення отриманих в процесі навчання теоретичних знань; сприяти підвищенню професійного рівня й ділових якостей соціального працівника, формувати в здобувачів вміння й навички самостійної роботи щодо оволодіння професійними функціями, сприяти набуттю практичного досвіду професійної діяльності в закладах соціальної сфери.
ОК 35	Виробнича практика	9	Захист /диф. залік	полягає у формуванні та поглибленні фахових компетентностей і практичних навичок,

				ознайомленні з виробничим процесом і технічним циклом на підприємстві, відпрацюванням спеціальних умінь і навичок, збиранні фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційних робіт (проектів); удосконаленні професійних вмінь та навичок здобувачів на основі залучення їх до безпосередньої практичної діяльності у роботі установ та організацій соціальної сфери з надання практичної соціальної допомоги клієнтам, що її потребують.
ОК 36	Переддипломна практика	3	Захист /диф. залік	полягає у оволодінні знаннями, уміннями та навичками здійснення наукового дослідження в галузі соціальної роботи.

Графік практичної підготовки денна форма навчання

Курс	Семестр	Вид практики	Тривалість	База практик	Відповідальний підрозділ
2	4	Навчальна	2 тижня	провідні установи та інституції соціальної сфери; заклади загальної середньої освіти, позашкільні освітні заклади, центри соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді; центри соціально-психологічної реабілітації; недержавні благодійні фонди; громадські організації, чия діяльність пов'язана з наданням соціальної допомоги населенню та окремим громадянам, хто потрапив у «складні життєві обставини»	Кафедра філософії, соціології та соціальної роботи
3	6	Навчальна	2 тижня	провідні установи та інституції соціальної сфери; заклади загальної середньої освіти, позашкільні освітні заклади, центри соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді;	Кафедра філософії, соціології та соціальної роботи

				центри соціально-психологічної реабілітації; недержавні благодійні фонди; громадські організації, чия діяльність пов'язана з наданням соціальної допомоги населенню та окремим громадянам, хто потрапив у «складні життєві обставини»	
4	7	Виробнича	6 тижнів	провідні установи та інституції соціальної сфери; заклади загальної середньої освіти, позашкільні освітні заклади, центри соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді; центри соціально-психологічної реабілітації; недержавні благодійні фонди; громадські організації, чия діяльність пов'язана з наданням соціальної допомоги населенню та окремим громадянам, хто потрапив у «складні життєві обставини»	Кафедра філософії, соціології та соціальної роботи
4	8	Переддипломна	3 тижня	провідні установи та інституції соціальної сфери; заклади загальної середньої освіти, позашкільні освітні заклади, центри соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді; центри соціально-психологічної реабілітації; недержавні благодійні фонди; громадські організації, чия діяльність пов'язана з наданням соціальної допомоги населенню та окремим громадянам, хто потрапив у «складні життєві обставини»; кафедра філософії, соціології та соціальної роботи ХДУ	Кафедра філософії, соціології та соціальної роботи

Види завдань/робіт, критерії оцінювання та порядок нарахування балів з практики висвітлюється у робочих програмах практик.

Графік практичної підготовки заочна форма навчання

Курс	Семестр	Вид практики	Тривалість	База практик	Відповідальний підрозділ
2	4	навчальна	2 тижні	провідні установи та інституції соціальної сфери; заклади загальної середньої освіти, позашкільні освітні заклади, центри соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді; центри соціально-психологічної реабілітації; недержавні благодійні фонди; громадські організації, чия діяльність пов'язана з наданням соціальної допомоги населенню та окремим громадянам, хто потрапив у «складні життєві обставини»	Кафедра філософії, соціології та соціальної роботи
3	6	Навчальна	2 тижня	провідні установи та інституції соціальної сфери; заклади загальної середньої освіти, позашкільні освітні заклади, центри соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді; центри соціально-психологічної реабілітації; недержавні благодійні фонди; громадські організації, чия діяльність пов'язана з наданням соціальної допомоги населенню та окремим громадянам, хто потрапив у «складні життєві обставини»	Кафедра філософії, соціології та соціальної роботи
4	7	Виробнича	4 тижні	провідні установи та інституції соціальної сфери; заклади загальної середньої освіти, позашкільні освітні заклади, центри соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді; центри соціально-психологічної реабілітації; недержавні благодійні фонди; громадські організації, чия діяльність пов'язана з	Кафедра філософії, соціології та соціальної роботи

				наданням соціальної допомоги населенню та окремим громадянам, хто потрапив у «складні життєві обставини»	
4	8	Переддипломна	3 тижня	провідні установи та інституції соціальної сфери; заклади загальної середньої освіти, позашкільні освітні заклади, центри соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді; центри соціально-психологічної реабілітації; недержавні благодійні фонди; громадські організації, чия діяльність пов'язана з наданням соціальної допомоги населенню та окремим громадянам, хто потрапив у «складні життєві обставини»; кафедра філософії, соціології та соціальної роботи ХДУ	Кафедра філософії, соціології та соціальної роботи

3. Організація проведення практичної підготовки

Практична підготовка може здійснюватися за такими формами проходження практики:

– очна - основна форма проходження практики, що передбачає безпосереднє перебування здобувачів на базі практики, розташованій в Україні чи за кордоном, протягом встановленого терміну практики;

– онлайн (дистанційна) - форма проходження практики, що може бути застосована у виняткових випадках (в умовах воєнного стану, тимчасове переміщення університету, карантинні обмеження, участь здобувачів у міжнародних програмах обміну тощо) за умови виконання повного обсягу програми практики без безпосереднього перебування здобувачів на базі практики;

- змішана форма – форма, яка передбачає виконання частини завдань, передбачених програмою практики, в очному форматі, іншу частину – дистанційно.

Документальне забезпечення практичної підготовки включає:

- Договори про проходження практики;
- Службова від факультету на проходження практики;
- Наказ про проходження практики;
- Службова про проведення контрольного заходу;

- Розпорядження проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи про проведення контрольного заходу;
- Семестровий звіт факультету про проходження практики відповідно плану-регламенту ХДУ поточного навчального року)

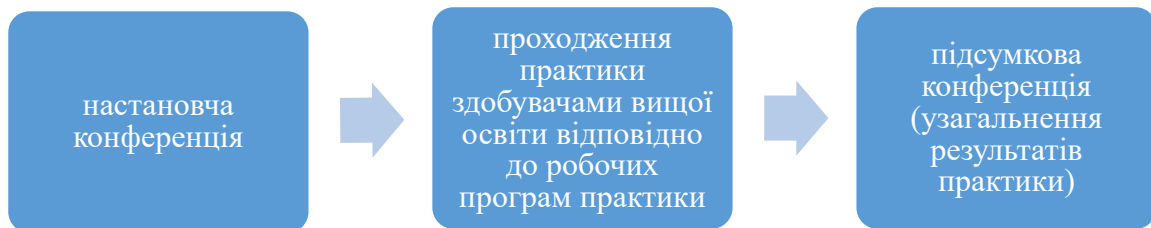
Контроль за організацію та проведення практичної підготовки здобувачів на факультеті здійснюють:

- декан факультету;
- завідувач/завідувачів кафедри;
- керівник практик від факультету (відповідальна особа за проведення практики на факультеті).

Відповідальність за виконання програми практики покладено на:

- гаранта освітніх програм;
- керівника/керівників практики від університету (за якими закріплені здобувачі відповідного виду практики):
- керівника практики від бази практики.

Кожна практика включає три етапи.

На першому етапі практики проводиться інструкційна конференція, на якій:

- завідувач кафедри та керівники розкривають мету та основні завдання практики, знайомлять здобувачів з базами практики, порядком проходження практики, видами робіт, порядком оцінювання, оформлення звітної документації та процедурою контрольного заходу.

На початку практики здобувачі вищої освіти повинні отримати інструктаж з охорони праці в галузі, ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства, порядком отримання документації та матеріалів.

Обов'язки учасників практичної підготовки

Учасник практичної підготовки	Зобов'язання
-------------------------------	--------------

Керівника практик від факультету	- координацію своєчасного укладання договорів з базами практики; - розподіл здобувачів за базами практики, за погодженням з кафедрами, та до початку практики подає службову для підготовки наказу до навчального відділу; - інструктаж про порядок проходження практики; - надання здобувачам-практикантам необхідних документів (програми практики, Звіт про результати практики, методичних рекомендацій щодо оформлення звітної документації тощо), перелік яких регламентується робочою програмою практики; - інструктаж здобувачів з безпеки життєдіяльності; - представлення доповіді на вченій раді факультету про перебіг проходження практики здобувачів на базах практики та її результати; - подання до навчального відділу письмового звіту про проведення практики із зауваженнями та пропозиціями щодо поліпшення практичної підготовки здобувачів
Керівника практики від університету	- облік відвідування здобувачами протягом терміну практики; - забезпечення виконання здобувачами програми практики; - консультування здобувачів щодо підготовки та оформлення звітної документації, особливості оформлення виконаних завдань, підготовку доповіді, повідомлення, виступу тощо; - подання звітної документації; - аналізування виконання програм практики й доповідь про її підсумки на засіданнях кафедри; - складання підсумкового звіту, який подається керівникові практики факультету
Керівника практики від бази практики	- проведення інструктажу з охорони праці: вступний і безпосередньо на робочому місці; - надання здобувачам можливість користуватися матеріально-технічною базою й інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики; - забезпечення обліку проходження практик здобувачів; - повідомлення керівника практики факультету або керівника практики від університету про всі порушення трудової дисципліни, правил внутрішнього розпорядку та про інші порушення; - підготовку відгуку на кожного здобувача, відображаючи виконання програми практики; - надання здобувачам можливість апробувати матеріали дослідження до курсових і кваліфікаційних робіт (проектів)
Здобувача, який проходить практику:	- до початку практики одержати консультацію щодо оформлення документів (на настановній конференції з практики або в індивідуальному порядку); - своєчасно розпочати практику; - вивчити й суворо дотримуватись правил безпеки життєдіяльності й виробничої санітарії; - у повному обсязі виконати всі завдання програми практики; - скласти календарний графік проходження практики та

	залікових заходів, погодивши його з керівником від бази практики й викладачами-керівниками практики за фахом; - вести «Звіт про результати практики» та своєчасно подавати його на перевірку; - працювати відповідно до внутрішнього розпорядку бази практики (КЗпП України); - своєчасно оформити всі документи з практики у формі звіту; - проходити практику в терміни, визначені наказом по університету. Зміна строків проходження практики з поважних обставин, подовження терміну практики або надання індивідуального терміну проходження практики здійснюється наказом ректора за поданням декана факультету на підставі поданих документів, що підтверджують поважні причини щодо надання індивідуального терміну проходження практики.
--	---

Контроль під час практики складається з поточного і підсумкового.

За результатами проходження практик здобувачем подається звіт за результатами практики для перевірки та оцінювання. Вимоги до структури та обсягу звіту з практики представлені у робочих програмах практик.

4. Підведення підсумків практики

Після закінчення терміну практики здобувачі беруть участь у захисті результатів проходження практик, що свідчить про виконання програми практики. Форма та вимоги щодо оформлення пакету звітної документації здобувача про результати проходження практик надається у робочій програмі практики. Термін подачі здобувачем пакету звітної документації встановлюються керівником практики від університету за узгодженням із завідувачем кафедри та керівником практики від факультетам, але не пізніше дати підсумкової конференції.

Після закінчення практики здобувач надає звітну документацію керівникові практики від університету і відбувається захист результатів виконання програми практики перед комісією. Захист здобувачами вищої освіти результатів практики відбувається перед комісією, склад якої затверджується розпорядженням проректорки з навчальної та науково-

педагогічної роботи, за результати захисту відображаються у відомості обліку успішності та індивідуальному плані здобувача. Непроходження або невиконання програми практики у повному обсязі вважається невиконанням індивідуального навчального плану. Здобувач, який не виконав програму практики без поважної причини, відраховується з університету. За умови невиконання здобувачем програми практики з поважної причини університет може надати індивідуальний термін проходження практики.

Здобувач, який виконав програму практики, але під час підведення підсумків практики отримав незадовільну оцінку, має право покращити результат у період ліквідації академічної заборгованості, визначений регламентом університету згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Херсонського державному університеті та Порядком надання індивідуального графіка навчання, індивідуального терміну проходження практики та складання заліково-екзаменаційної сесії у Херсонському державному університеті.

Підсумки кожного виду практики обговорюються на засіданнях кафедри.

Критерії оцінювання результатів кожної практики визначаються Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті.

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Здобувач/-ка має право оскаржити організацію, процедуру проведення та результати оцінювання контрольних заходів відповідно до Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті.

5. Перелік рекомендованих джерел.

1. ДСТУ 3008:2015: Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с. URL: http://www.knmu.kharkov.ua/attachments/3659_3008-2015.PDF
2. ДСТУ 8302:2015: Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>.
3. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / [за заг. ред.. І. Д. Звереві]. Сімферополь : Універсум, 2012. 536 с.
4. Закон України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю» від 21.06.2001 р. №2558-III. Відомості Верховної Ради, 2001. №42. С. 213. 9. Закон України «Про реабілітацію інвалідів в Україні». Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2006. № 2-3. С. 36.
5. Збірник законодавчих та нормативних актів з питань соціального та правового захисту / Упор. З.П. Кияниця, М.О. Смирнова, Л.Г. Дюжаєва та ін. К., 2002. 171 с.
6. Карагодіна О., Семигіна Т. Розвивальний потенціал досліджень у соціальній роботі // Розвивальний потенціал сучасної соціальної роботи: методологія та технології : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (13–14 березня 2020 року, Київ) / за ред. Ю.М. Швалба. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. С. 49–52.
7. Лукашенко М. П. Соціальна робота (теорія та практика) [Текст] : затв. МОН України як підручник для студ. ВНЗ / М.П. Лукашенко, Т.В. Семініга. 2-ге вид., стереотипне. К. : Каравела, 2017. 367 с.
8. Лучко М., Надвинична Т. Психологічна допомога сім'ям за складних життєвих обставин / Психологія і суспільство. 2018. №3-4. С. 224-250.
9. Методика викладання спеціальних дисциплін: навч. посіб. / уклад.: Т. Д. Кочубей; МОН України, Уманськ. держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2018. 124 с.
10. Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 20.06.2020 №1179 «Про затвердження професійного стандарту «Фахівець із соціальної роботи». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=bcfc03e8-f801-44e7-835c-17bc19a68f70>
11. Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 20.06.2020 №1180 «Про затвердження професійного стандарту «Фахівець із соціальної допомоги вдома». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ME200567.html
12. Наказ Міністерства соціальної політики України від 04.07.2019 №1049 «Про затвердження професійного стандарту «Соціальний працівник». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FN054665.html
13. Пахомова Л. В. Підготовка майбутніх соціальних педагогів до використання інноваційних технологій у професійній діяльності. Дис. ... канд.пед.наук за спеціальністю 13.00.05 – соціальна педагогіка. Харків: Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, 2020. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5235>

14. Радченко І. А. Методологія і методика наукових педагогічних досліджень. Умань: УніверсУМ, 2017. 104 с.
15. Семигіна Т. Методичні рекомендації до написання дисертації доктора філософії зі спеціальності 231 «Соціальна робота». Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 41 с.
16. Семигіна Т. Нові глобальні етичні принципи соціальної роботи. Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму. 2019. №1. С. 70–85.
17. Семигіна Т.В. Клієнти соціальної роботи як співдослідники // Міжгалузеві диспути: динаміка та розвиток сучасних наукових досліджень: матеріали міжнародної наукової конференції (10 липня 2020 р.). Т.2. Вінниця: МЦНД, 2020. С.33-35.
18. Семигіна Т.В. Чи завжди цифри мають значення: Огляд парадигм дослідження у соціальній роботі // Path of science. 2020. Vol. 6. № 7. Р. 3001-3011.
19. Соціальна робота з різними групами клієнтів : навчальний посібник / [Уклад. Т.Д. Кочубей, О.М. Бойко]. Умань, 2016. 278 с.
20. Соціальна робота: від теорії до практики: колективна монографія / авт. кол.: І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, Н. М. Коляда та ін. Умань : ФОП Жовтий, 2017. 200 с.
21. Соціально-психологічні технології відновлення особистості після травматичних подій : практичний посібник / [Т. М. Титаренко, М. С. Дворник, В. О. Климчук та ін.] ; за наук. ред. Т. М. Титаренко / Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2019. 220 с.
22. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/04/25/231-sotsialna-robota-bakalavr.pdf>
23. Тимошко Г.М. Організація діяльності державних і спеціалізованих соціальних служб: [навчальний посібник]. Ніжин: Вид. ПП Лисенко М.М., 2011. 248с.
24. Чирва Г. Методологія та організація наукових досліджень / уклад. Чирва Г. Умань : Візаві, 2018. 188 с.
25. Alston M., Bowles W. Research for Social Workers: An introduction to methods. 3d ed. London: Routledge, 2013. 280 p. 16. APA Style Introduction / Purdue 15 Writing Lab. URL: https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/apa6_style/apa_style_introduction.html
26. Barck-Holst P., Nilsson Å., Åkerstedt T., Hellgren C. Coping with stressful situations in social work before and after reduced working hours, a mixed-methods study // European Journal of Social Work. 2019. DOI: 10.1080/13691457.2019.1656171
27. Handbook of Qualitative Research / Denzin N. K., Lincoln Y. S. (eds). 3d ed. Thousand Oaks: Sage Publications, 2005. 1210 p.
28. Helton J.J., Schreiber J.C., Wiley J., Schweitzer R. Finding a routine that works: A mixed methods study of foster parents // Child & Family Social Work. 2018. Vol. 23. P. 248–255.
29. Participatory Social Work: Research, Practice, Education / Granosik, M. et al., eds. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2019. 376 p.
30. The IASSW Statement on Social Work Research / IASSW. 2014. URL: <https://www.iassw-aiets.org/the-iassw-statement-on-social-work-research-july-2014/>

РЕСУРСИ

www.nbuv.gov.ua – сайт бібліотеки ім. Вернадського.

<https://mon.gov.ua/ua> – сайт Міністерства освіти і науки України.

<https://naqa.gov.ua/> - Національне агентство із забезпечення якості освіти

<https://www.kspu.edu/> – Херсонський державний університет

https://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library/Resource_2017/Digital_resources_2017/eKhSUIR_2017.aspx – Інституційний репозитарій Херсонського державного університету

<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS.aspx> – Факультет психології, історії та соціології

<https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairSocialWork.aspx> – Кафедра соціальної роботи, соціальної педагогіки та соціології

Безпалько О.В. Соціальне проектування: навч. посіб. [Електронний ресурс]. URL:

http://elibrary.kubg.edu.ua/2615/1/O_Bezpalko_SP_IL_KUBG.pdf

Забарна Е., Ваннік К. Інновації в соціальній організації: сутність, види, відмінні характеристики. Ефективна економіка. Вип. 9. URL:

<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3312>